СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LII. Ч. 150. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, пятниця, 4-го серпня 1944. No. 150. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, August 4, 1944. VOL. LII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

НАРАДИ 26 ҐУБЕРНАТОРІВ РЕПУБЛИКАНЦІВ

СТ. ЛУЇС (Мизури). — За спонукою Тамеса Ф. Дюїя, нюйорського ґубернатора і кандидата на президента з рамени Републиканської Партії, зїхалися на партійну нараду ґубернатори з 26 стейтів. Головною темою їх нарад має бути програма діяльности по стейтах у протиставленню до діяльности федерального уряду. У такий спосіб републиканці хочуть практично задемонструвати змагання до втримання стейтових прав проти зростаючої сили федерального централістичного уряду. Дюї, як кажуть, має програму діяльности стейтів, складену з 15 точок.

Самий зїзд ґубернаторів, що причисляються до Републиканської Партії, вказує на силу ґубернаторів у вирішуванню партійних справ. Вони твердять, що разом вони представляють 339 електорів на всіх 521 електорів, які теоретично віддають голоси на вибір президента, а населення їхніх стейтів досягає разом цифри 90 міліонів на 130 міліонів усього американського населення.

ВИСЛІДИ ПРАВИБОРІВ.

НЮ ЙОРК. — Пресові агенції роблять різні висновки з правиборів, які відбулися по всіх стейтах, щоб настановити партійних кандидатів на різні виборні уряди. Покищо виявилися такі несподіванки: В стейті Мизури перепав при третій кандидатурі Демократичної Партії сенатор Бенет Чамп Кларк, як кажуть внаслідок аґітації Конґресу Промислових Орґанізацій (СІО). В Ню Йорку вийшов кандидатом обох великих партій дотеперішній радикально-комуністичний конґресмен Віто Маркантоніо, хоч проти нього вели аґітацію провідники обох партій. Між [illegible] в Ню Йорку вийшов кандидатом обох партії пастор А[illegible]ської Церкви Адам Клейтон Павел, самий ніґер, який заповів боротьбу проти тих конґресменів, що витягають расове питання. В 29. конґресовім дистрикті перепав з кандидатурою в Републиканській Партії, конґресмен Гемилтон Фиш, який вславився своїм ворожим наставленням до комуно-большевицьких затій. Свою поразку приписує Фиш неприхильности ґубернатора Дюїя, але він зголошує свою кандидатуру як незалежний републиканець. У стейті Тексас добувають більшість прихильники Рузвелта, хоч там є роздвоєння в Демократичній Партії. Таксамо втихає револьта проти нього в Савт Каролайні.

ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО РЕКОНВЕРЗІЮ В СЕНАТІ.

ВАШИНГТОН. — На нараді в Капітолю між провідниками конґресу і директором Воєнної Мобілізації Джеймсом Ф. Бирном прийшло до порозуміння в справі закону для реконверзії промислу й демобілізації. Ці справи мають бути переведені на підставі трьох окремих законів, щоб вминути законодатних непорозумінь. Теперішний проєкт, внесений сенатором Кілґором, показується непрактичним, одначе провідники робітничих організацій уже заповіли боротьбу за переведення проєкту Кілґора, бо він обіймає цілість справ, справ, обнятих реконверзією й демобілізацією. На підставі нового законопроєкту стейти малиб виплачувати компензацію на випадок безробіття, але стейтові фонди походилиб з федеральних позичок на цю ціль.

ВІДНОВЛЕННЯ КОНТРАКТУ ДЛЯ ПЕРЕДАВАННЯ ОПЕРИ ПО РАДІО.

НЮ ЙОРК. — Між Метрополитен Оперою і підприємством Тексас Компані і Блу-Нетворк Радіо підписано контракт на дальших 6 літ, щоб передавати кожної суботи по радіо спів зі сцени нюйорської опери. Представлення будуть розпочинатися в 2 годині сполудня по Східному Часі і будуть передавані по радіо доки куртина не спаде. Радіо має передавати спів по всіх стейтах, у Канаді, а також і по цілому світі. Менаджер опери Едвард Джансон заявив, що передавання опери по радіо має на цілі зблизити до себе цілий світ для приязних зносин.

ДАЙЕС ДОМАГАЄТЬСЯ ОБВИНУВАЧЕННЯ УРЯДОВЦІВ СІО.

ВАШИНГТОН. — Конґресмен Мартин Дайес з Тексас заповів, що він поставить в палаті репрезентантів домагання, поставити в стан обвинувачення урядовців Комітету Політичної Акції Конґресу Промислових Орґанізацій (СІО) за те, що вони видають великі фонди на передвиборчу аґітацію, змагаючи до повалення кандидатів до конґресу. Одначе Дайес надіється, що ґенеральний прокуратор Франсис Бидл зробить це самий, на підставі існуючого закону, званого законом Геча.

Опрацьовують плян постійного повітреплавства до Европи

НЮ ЙОРК. — Летунські підприємства, які стоять в порозумінню з Радою Цивільного Повітреплавства, обраховують, що безпосередно після війни можна буде втримати постійні повітряні лінії подорожи через Атлянтик до Европи. Вже теперішній розвиток повітреплавства вказує, що повітряні дороги є необхідні між великими осередками населення. Тому постійна повітряна комунікація між Америкою й Анґлією є запевнена. Тепер ще йдуть наради про ціну їзди. Для її устійнення Юнайтед Ервейз порівнює число корабельних подорожних у минулому й укладає на цій підставі цифри подорожних повітряними лініями. Від кількости подорожних залежатиме ціна білету. Так як тепер справа представляється, їзда повітрем з Ню Йорку до Лондону малаб коштувати $250 в один бік, але вже після 5 літ надіються знижки до $100 в один бік.

КАНАДА ДОМАГАЄТЬСЯ КАРИ ЗА МОРДУВАННЯ ВОЄННИХ ПЛІННИКІВ

ОТАВА (Канада). — Канадійський премієр В. Л. Макензі Кінґ виявив в парляменті, що вчасі інвазії Нормандії німецькі воєнні відділи застрілили 19 канадійських вояків, які попали в їхній полон. Слідчий суд, складений з офіцирів Канади, Злучених Держав і Англії, провірив усі обставини, серед яких ці полонені потерпіли смерть і прийшов до висновку, що це сталося всупереч усіх існуючих міжнародних прав і практик. Суд передав вислід слідства до відома швайцарського уряду і просив передати його німецькій владі для вислідження та примірного покарання людей, відповідальних за смерть канадійських плінників.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ БУДЖЕТ МЕНШАЄ З ПОСТУПОМ ВОЄННИХ ОПЕРАЦІЙ

ВАШИНГТОН. — Буджетове Бюро заповіло, що найменше 3 біліони долярів можна буде заощадити вже в теперішному фіскальному буджеті внаслідок перемог на боєвих фронтах. Директор буджету Гаролд Д. Смит обраховує, що воєнні кошти виносять тепер по 93 біліони річно, але з дальшим успішним поступом воєнних операцій видатки на війну зменшаться. Колиб німецький опір нагло зломився, тоді видатки на війну будуть менші ніж 90 біліонів. Обчислення воєнних видатків на біжучий рік полягають на надії, що війна в Европі скінчиться перед кінцем скарбового року, отже перед 31. червня 1945. р. Зате, видатки на війну з Японією обраховані на передбачуванню, що там війна потриває поза 1945. рік.

Туреччина зірвала на прохання Британії дипльоматичні звязки з Німеччиною

АНКАРА (Туреччина). — Турецький премієр, Шукру Сараколю, проголосив ухвалу уряду, на підставі якої Туреччина зриває дипльоматичні та економічні звязки з Німеччиною на прохання Британії, поперте американською дипльоматією. Рішення пішло під затвердження турецького парляменту — Народної Ради. Сперш ту справу вирішено на нарадах Народної Републиканської Партії, одинокої політичної партії в Туреччині. Уряд думає, що йому вдасться повести справи так, що Туреччина не возьме активної участи у війні. Та, як він заявив, не залежатиме від Німеччини. Знов німецьке пресове бюро подало, що Туреччина вступила на дуже небезпечний шлях, та що війна між Туреччиною і Німеччиною стала неминучою. Так є, що столиця прибрала відразу воєнний характер. По вулицях Анкари виставлено проти-летунські гармати. Знов в Істанбул поліція інтернувала понад 100 німців. Уряд проголосив теж амнестію для тих, що нарушували невтральність, а між якими є американці, британці та советські піддані. Надіються, що будуть випущені на волю Юрій Павлов і Леонід Корнілов, що були засуджені за атентат на німецького амбасадора фон Папена.

У ВАШИНГТОНІ РАДІ З ТУРЕЦЬКОГО РІШЕННЯ

Департамент стейту в Вашингтоні виявив від імені цілого уряду вдоволення з того, що Туреччина зірвала звязки з Німеччиною. Очевидно, що Вашингтон рад би бачити Туреччину в активній боротьбі з німецьким агресором. В такому разі Аліянти дісталиб летунські бази, звідки булоб їм легко бомбардувати німецькі залоги на Додеканезьких островах, що є в посіданню націстів.

МИР БЛИЗЬКИЙ—ЗАПОВІВ ЧОРЧИЛ В БРИТІЙСЬКІМ ПАРЛЯМЕНТІ

ЛОНДОН. — Британський премієр, Винстон Чорчил, виголосив в британській палаті послів довгу промову, в якій обговорив широко воєнне положення, заграничну політику, справу ідеольоґій і т. п. Та найцікавіше те, що премієр, підкреслюючи, що він є проти поширювання фальшивих вісток, таки признає, що аліянтська перемога таки можливо наступить уже скоро.

ПАРИЖ ПЕРЕД ГОЛОДОВОЮ КАТАСТРОФОЮ

АЛЬЖІР. — Заняття Нормандії Аліянтами є доброю новиною, коли іде про нищення націстівської сили в Франції й ліквідації ворожої окупації. Та з другої сторони справа представляється так, що саме з Нормандії йшла пожива для Парижа. Тому побоюються, що якби визвольна боротьба в Франції продовжилась і Париж не був скоро звільнений від німецької окупації, то буде голодувати яких чотири міліони французів в Парижі й околиці. Населення тої округи не може покинути свого осідку та шукати деінде за поживою. Дня 6. червня мав Париж поживи на 27 днів. Наслідком воєнних подій дальші достави неможливі. А це значить, що перед Парижем і його околицею стоїть марево голоду.

ЄНКИ ПРИГЛЯДАЮТЬСЯ НІМЕЦЬКОМУ ТЕНКОВИ. — На образку бачимо великанський німецький повз, що його перевернула аліянтська бомба. Приглядаються тому повзови три американські вояки в шоломах. Вони є експерти і ствердили, що тенк буде можна направити і вжити для аліянтських цілей.

БРЕТАНЬ ЗАВАЛЕНА АМЕРИКАНСЬКИМИ ВІЙСЬКАМИ

НАЧАЛЬНА КОМАНДА АЛІЯНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Американські частини, ввійшовши з Нормандії в Бретанську провінцію, пруть цілою силою в двох напрямах: В першу чергу, щоб заняти столицю провінції, місто Рен, а далі, щоб дістатись якнайскорше до пристані Брест, що є на самім верху півострова. Цю фазу американської офензиви характеризують дуже ясно й просто, кажучи, що „німці в повнім відвороті".

БРИТІЙЦІ ПОСПІШАЮТЬ ЗА АМЕРИКАНЦЯМИ.

НАЧАЛЬНА КОМАНДА АЛІЯНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Британські частини продовжають з успіхом уже третій день свою офензиву на полудне від Комонт, занявши місто Вір. Ось так доповнюються американські та британські операції на тому терені й промощують шлях на Париж.

ПІДГОТОВКА ДО РІШАЛЬНОГО БОЮ ЗА ВАРШАВУ

МОСКВА. — З советських воєнних звідомлень виходить, що головні частини армії ген. Івана Д. Черняховського, посуваються з одного боку в напрямі Східної Прусії, зосереджуючи тепер головну уваґу на окруження Варшави, за якої посідання прийдеться мабуть ще звести головний бій. Виходить, що советські головні сили находяться вже десь у віддалі яких десять миль від Варшави.

Бої в самій Варшаві і на передмістях.

Тимчасом у самій Варшаві й її передмістях ідуть уже від кількох днів бої польського узброєнного підпілля з німецькою залогою. Підпілля винищує в першу чергу тих ґестаповців, що дались населенну найбільше в знаки. Теж проголошується, що це польське підпілля воює в тісному порозумінню з командою наступаючих советських військ.

НЕ ЧУТИ НІЧОГО ПРО МІКОЛАЙЧИКА.

ЛОНДОН. — Польські урядові кола вдоволені з одного боку з того, що на польських землях не прийдить до непорозумінь між польським підпіллям і советськими військами. Зокрема, що нема того в Варшаві. Але з другого боку зажурені вони тим, що нема ніяких вісток з Москви про наради польського премієра Міколайчика з Сталіном.

НІМЦІ ПОКИДАЮТЬ ФІНЛЯНДІЮ.

СТОКГОЛЬМ (Швеція). — З достовірних джерел подають, що німці почали евакуацію своїх військових частин з Фінляндії до Естонії. Кажуть, що це є в звязку з президентурою маршала Карла Густава Манергайма, бо він згодився приняти ось ту президентуру тільки під такою умовою, що Кремлин розпічне з Фінляндією нові мирові переговори, запевняючи їй державну незалежність.

НА ҐВАМІ ЗАВЗЯТІ БОЇ.

ПЕРЛ ГАРБОР. — Адмірал Честер В. Німіц подає, що японський спротив на острові Ґвам збільшається. Приходить до щораз завзятіших боїв. Проте американці здобули ще одно летунське поле. Що бої завзяті, пізнати по жертвах, що їх проголошує комунікат. В ньому сказано, що в боях за Ґвам і Тиніан було досі 1,230 вбитих і 6,067 ранених, а про 337 нема вістки. На самому Ґвамі втрачено 1,022 вбитих, а ранених є 4,946. Про ворожі втрати знаємо стільки, що на Ґвамі нараховано 7,419 вбитих японців, а в Тиніан поховано 2,075, разом 9,494.

АМЕРИКАНЦІ В КОМУНІСТИЧНІМ КИТАЮ.

ЧУНҐКІНҐ (Китай). — Урядово подають, що американські військові обсерватори є в дорозі до північних територій Китаю, що є під китайською комуністичною владою. Вони мають там зібрати певні інформації щодо погоди та інші, що булиб корисні для американських летунів, що мусілиб осідати на тих територіях. Американські висланники будуть теж старатись довести до зближення між китайськими частинами. Іде тут мабуть про створення на тих землях американської летунської бази. Китайський уряд в Чунґкінґ, як виглядає, ставиться до того всього з певною резервою.

НІМЦІ ВЖИВАЮТЬ ТЕНКОВИХ РОБОТІВ.

З КАНАДІЙСЬКОЮ АРМІЄЮ В ФРАНЦІЇ. — Німці випробовують нову „секретну" зброю, якою є повз-робот. Звернули вони ту зброю перший раз проти канадійських частин, що борються на полудне від Каен. Теоретично отсей робот, як дійде до цілі і вибухне, нищить все, що є довкруги. А найбільше завдає страху. Мабуть на цей переполох німці й найбільше рахують. Вони пустили таких сім тенків-роботів проти канадійців, що походять з Онтеріо. Та жаден робот не дійшов так близько, щоб завдати серіозну шкоду. Два роботи самі тріснули, викидаючи у повітря масу чорного диму і вогню, а інші знищено проти-летунськими гарматами.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

БОЖЕВІЛЛЯ

Світ так привик уже до націстівської пропаґанди залякування, що вона перестала робити якенебудь враження. Крім цього дійсність, звязана з націстівськими методами правління і з Ґестапом, була досі така, що загально думано, що вже нічого гіршого статись не може.

Так було досі. Та останніми часами підносяться голоси, що заповідають ще страшніші речі й ще страшнішу руїну. Бо є фактом, що як німці відступають у Франції, то залишають за собою цілковиту руїну. Винищують усе, що тільки можливе. Це нищення не уявляє собою аж такої „обсмаленої землі", як це було в Україні, але проте є такою руїною, що лякає французів. А націсти це бачать і кажуть французам: Глядіть, що це з вами діють американці та британці!

З другого боку ракетові бомби, насилані націстами на Англію, являються гіршим лихом ніж те, яке треба було переживати англійцям в часі „бліцкріґу". Цього воєнна команда не скриває. Вона ще виразно заявляє, що ще треба надіятись гіршого лиха.

Теж і та кривава чистка, яку переводить Гітлер між генералами і високими офіцирами, є, як кажуть, початком нового терору. А як Гітлер розправляється так жорстоко з своїм власним народом, то, як слушно кажуть, якої пімсти можна надіятись в окупованих німцями краях, де саме тепер розвивають проти націстів широку акцію різні підпольні організації.

До того треба ще додати, що в Німеччині знаходяться під „опікою" Ґестапо найвизначніші люди з різних країв і народів як закладники. Їх можуть націсти кожної хвилини розстріляти у відплату. Є повно визначних людей і по концентраційних таборах. Усі вони є під строгим доглядом найвірніших націстів і готові скінчити смертю, коли надійде момент цілковитого провалу націстів.

Іншими словами описують упадок націстівського режіму в Европі в такий спосіб, що разом з своєю смертю націсти будуть нищити і добивати все, що тільки їм попадеться під руки, та що буде заподозрене в якійсь нельояльности до них. Буде це отже масакра, яка переходить границі усякої уяви, бо націсти виховані в такому дусі, що для них упадок чи кінець Гітлера є кінцем світа. Особливо виховане в таких почуваннях молоде покоління, яке крім націстівського світа, іншого не бачило. Воно, як кажуть, не піддасться і навіть як війна формально скінчиться, піде в підпілля і звідтам буде продовжати терор.

Ось такими словами змальовують кінець Гітлера. Одно тільки може це злагодити, а це приспішення того кінця. Та нову гірку чашу Европа таки буде змушена ще випити.

Ось таке заповідають ті, що визнаються на націстівських методах правління і виховання.

Потрібна українському народови, а не Росії

Ще й досі можна вичитати не тільки в російській пресі, але навіть в деякій українській, що Україна таки потрібна Росії задля своїх природних багатств, які і тому, що посідання України робить Росію великою потугою в світі, а одночасно рішальною які не в цілій Европі, так цілком певно на сході Европи.

Про те, що без української пшениці Росія голодувалаб, а без українського вугілля та заліза промислово занепалаб чи не розвинулась, уже стільки набалакано та написано, що займим уже те наново передавати. Що ці речі могли появлятись тому ще навіть 20 чи 30 років, то це можна зрозуміти. Але що воно повторяється ще й тепер, і то не тільки в російських, але й в українських писаннях, це вже годі розуміти.

Згадувати чи писати про те, яка то Україна гарна та багата, та як вона годує Росію, що без неї з голоду вигинулаб, було для многих одинокою відповіддю на те, що в Україні неволя, та що український нарід в своїй Україні в пониженню та нужді. Це ніби було потрібне, щоб могла жити і розростатись Росія.

На те можна було легко навести повно доказів, що то наглядно виказували економічний визиск України Росією, як і переміну української землі в нероздільну частину одної Росії.

Та припустім, що так дійсно було, то чи українська пшениця і нині така потрібна Росії, що вона без неї жити не може? Чи український вугіль мусить бути дорешти вичерпаний, бо без нього не може обійтися російська промисловість?

Ось такі й їм подібні питання можна ставити одно за одним, як хто захотів би провірювати давний експорт з України в Московщину. Та інакше буде виглядати ця справа, коли брати під увагу теперішність. Нині Україна — це повна руїна. Нині українська промисловість на Уралі, в Сибірі, Туркестані, чи де там. І відтам уже не повернеться. Там остануть машини, там останутъ і люди, насильно вигнані з України. Коштом того, що забрано з України розбудовано нові промислові центри, що близькі Москві, а далекі від України. Рахуючись з евентуальною тимчасовою а може й цілковитою втратою України, Совєти заздалегідь забезпечили себе перед такою евентуальністю розбудовою уральських та сибірських областей та використовуванням нагромаджених там великих природних багатств, досі майже не торканих. Розбудова пішла на такі розміри, що імпонують навіть і американським промисловцям, що тепер виразно пишуть, що Сибір такий багатий у природні багатства як Злучені Держави Америки.

Отже так є, що з економічного боку Україна нині Росії цілком непотрібна. Її потребує хіба ненаситний російський імперіялізм. Без нього — моглаб жити велика і багата Росія з Україною в братній дружбі й в добрім сусідстві. Словом як — два брати, з яких кожний є господарем на свойому ґаздівстві.

Та Росія, як видно, цього не хоче. Зате хоче загарбати Україну, щоб на ній. панувати, щоб їй давати свого наставника, свій лад і свою культуру, та щоб через неї далі поширяти лекше в Европі своє московське післанництво, себто московську диктатуру, московський лад і московську культуру. Їх треба закріпити в першу чергу в Україні, а потім далі.

Для інших цілей Росія Україні не потребує. Але зате України потребує український нарід для свого життя. Цеж ясне, що без свобідної України цей нарід не може свобідно жити і розвиватись. Та це ясне тільки для того, хто розуміє і відчуває вартість свобідного розвою, хто привязує якусь вагу до індивідуальної й національної свободи та гідности. А що це так відчуває український нарід, видно по ворожім терорі на українських землях. А терору вживали супроти українського народу всі окупанти, бо з усіми ними український нарід не годився, бажаючи бути і жити на свободі, а не під окупаціями і диктатурами Берліна, Варшави, Букарешту, чи Москви.

Україна призначена українському народови так, як корінні польські землі призначені польському народови, а московські — московському. А хто цього не визнає і наставляє в Україні владу з Берліна, Варшави чи Москви — той є гнобителем України, а не її визвольником.

З „ВЕСТІВ" НА „ДАЛЕКИЙ СХІД"

Колиб тепер жив колишній американський журналіст-письменник Горейс Ґрілі він певно кинув би заклик до теперішньої генерації американців: „На Схід! На Схід!" І справді. Такі горизонти, які відкриваються перед новим американським поколінням на Сході, це хіба мрії колишніх піонірів, що своєю незломною енергією скольонізували американський Захід, який ще й до сьогодні називаємо „Вестами". Лише, що на місце колишніх очайдушних одиниць в роді Бофальо Била приходить самий американський уряд, який укладає пляни на економічне загосподарювання Китаю та Індії на Сході.

Згадані краї це найгустіше заселена земля світу. Одначе там така низька життєва стопа, що цим людям треба прийти з допомогою у розвитку рільництва та промислу. Допомога може прийти лише з Америки і то допомога в людях і в грошах. Представники Індії вже звернулися до департаменту стейту і Адміністрації Чужинної Господарки з точним пляном 15-літнього розвитку Індії. Це так званий Бомбайський плян. Ціль плину це здвоєння земельного добробуту, зріст промислової продукції впятеро і збільшення поголовного приходу на 100%. Цей плян вимагає гроша на 30 біліонів долярів.

Китайський плян розгосподарювання ще не так точно оформлений. Одначе представники Китаю в Злучених Державах говорять теж про розвиток рільництва та промислу, який вимагатиме будови велитенських електрівень та інших засобів моторової сили. Поруйшаюча сила потрібна для поширення залізничих сітей та для урухомлення фабрик.

Назагал вашингтонський уряд поставився прихильно до цих домагань. Вже в часі теперішньої війни американський уряд давав Індії срібло, а Китаєви золото на втримання тамошньої монетарної системи на правній висоті. Адміністрація Чужинного Господарства закуповувала там крам та сировці, а внаслідок цього наш уряд мусів заінтересуватися долею цих країн і на будуче. Правда, деякі пропозиції Індії чи Китаю є надто фантастичні або зависокосяглі, але це не є особливість самої Азії, бо й европейські краї мають свої зависокі вимоги на післявоєнний час. Надії високі вашингтонські урядові добре розуміють, що оба згадані азійські краї це будучий ринок збуту на всі американські продукти.

Оба краї важні теж зогляду на політичне положення. Від вибуху війни Індія напирає на Британію за свою політичну незалежність. Там йде теж внутрішня боротьба між різними групами. В Китаю центральний уряд слабий, а до того зростає вплив комуністів. Супроти цього недавно створений Світовий Банк для Реконструкції й Розбудови мусить прийти з фінансовою ґарантією. Одначе така допомога ще замала, бо банк і Міжнародній Монетарний Фонд досягають фінансової сили разом на 18 біліонів долярів, а оба згадані краї потребують лише для себе самих більше, ніж згадана сума.

Бомбайський плян.

Цей плян випрацюваний ґрупою провідних промисловців з Індії, а не індійським урядом. На чолі групи стоїть Ардешір Даляль, член великого підприємства Тата. Цей плян вимагає 30 біліонів долярів гроша, а побіч цього уряд від себе укладає пляни на розбудову, що вимагатиме $21 біліонів. Організатори Бомбейського пляну вважають, що їхні вимоги ще дуже скромні. Вони мають на цілі піднести життєву стопу 400-міліонового населення Індії. Вони хочуть забезпечити цьому населенню мінімальні медичні услуги та забезпечити йому хоч яке-таке мешкання. Пересічно кожен мешканець Індії має лише $20 доходу на підставі обчислень з рр. 1931-1932. Організатори хочуть подвоїти цей дохід. Бомбайський плян передбачує, що 15-літня розбудова промислу буде коштувати приблизно 13.2 біліонів. Ці гроші мусілиб бути видані заграницею на такі вироби, як виряд для перевозових засобів, машинерію для електрівень і на використання водної сили, та машинерію на розбудову фабрик. Пляни розвитку земельного господарства запотребують 3.7 біліонів. Але для розвитку сільського господарства Індія мусітиме спровадити з заграниці рільничі машини та знаряддя, насіння, штучні навози, до часу, поки не розвинеться там своєрідний промисл для виробу всього потрібного. На третьому місці стоять потреби комунікаційні а на початок треба теж спровадити виряд з заграниці.

Імпорт технічних сил.

Але, щоб усе те пустити в рух, Індія мусить спровадити з заграниці вишколений персонал. В першу чергу треба буде інженірів, а потім технічних помічників. Америка знана із своїх механіків. Вона вислала була в початках розбудови совєтської господарки велику кількість механіків, так населення Росії ще до сьогодні під словом „американець" розуміє не людину, що походить з Америки, а загалом механіка та техніка. Коли якийсь американець в Росії заявить, що він не механік, то його вважають за такого, що лише прокидається американцем.

Отже такого технічно-механічного „американця" потребує вже тепер Індія, а ще більше потребуватиме з хом часу, коли туди піде американська машинерія та американський капітал. І це буде золотий вік американської техніки.

ПОЛЬСЬКИЙ ПЛЯН ФЕДЕРАЦІЇ

Кореспондент часопису Ню Йорк Таймс подає з Риму, що в Італії знаходяться більші частини цеї польської армії, що визнає за свій уряд той, що є польським урядом на вигнанню в Лондоні. Ось ті частини, як кажеться, бються хоробро і проливають кров за аліянтську справу, але зажурені тим, що то вийде з розмов польського прем'єра, Станислава Міколайчика, з совєтським урядом і Сталіном.

Ще далі кажеться, що ті польські частини різняться у своїм політичним думанню від тих польських, що є по російських боці. Вони, як виходилоб, мають свою політичну концепцію в справі унормовань відносин у центральній Европі. Ото є вони за велику Центрально -Европейську-Балканську Федерацію, що обіймалаб краї з населенням яких 120 міліонів мешканців.

В Римі отворено саме теперь польську виставу і на ній поміщено мапу такої федерації, до якої малиб входити такі краї: Польща, Естонія, Латвія, Литва, Чехословаччина, Мадярщина, Румунія, Югославія, Болгарія та Греція.

До цього можна би додати, що не видно, щоб хто з „сильних світа" тою концепцією серйозно зацікавився. А про те, як мають виглядати ось такі чи їм подібні „федерації" ді- знається певно Міколайчик в Москві...

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ

У двох частинах.

(Перший том трильогії „Огнем і Кровю")

24)

— Ні, ця більша, — сказала селянка на чорняву дівчину, — дочка мого брата, з міста. Тут учителює у нас. А моя ці зими семінар. якби не війна, скінчилаб. Тепер не знаю, як буде — розповідала вже зовсім осмілівши.

— А чоловік же ваш де?

— Там, де і всі... Боронить Австрію...

— Ах, так! Воюємо одні проти других не за свою державу, — сумно сказав ротмістр. Далі звернувся до дівчат: — Щож, боїтеся москалів дівчата? Десь певно дрижали їли у льоху? Поживете, привикнете трохи і до москалів, — говорив з нервовим сміш- ком. — Колиб хто чіплявся, то мені скажете. Я вживу заходів... Та не такий страшний чорт, як його малюють звичайно...

Змішані дівчата не знали, що казати. Не такого відношення сподівалися вони від ворогів. І от, перший ворог, якого вони зблизька побачили, виявляється лагідною, симпатичною людиною, що розвіяла їх страхи й упередження, до того і своїм...

Нараз жінота засуєтилася. У вікні догляділи якогось старшину, що спрямувався на подвіря. Паволоцький глянув у вікно і сказав тихіше:

— Йде наш командант полку. Москвин, та людина він дуже гарна...

Увійшов полковник Сабуров, середній на зріст стрункий блондин, років сорока, з невеликою рудавою борідкою і в окулярах.

— Ну, як, добре влаштувалися, Володимир Миколаєвич? — запитав по російськи замісць привитатися.

— Точно так, Василю Васильовичу... Влаштувався не согірше... Прошу сідати...

Сабуров сів, окинув зором кімнати, спинився на портретах. Господиня і дівчата аж поблідли.

— Ум... „Бють пороги, місяць сходить" і тут на почесному місці... — заговорив лукаво. — А виж, тітко, не боїтеся держати їх отак на стіні?

Господиня кинулася було образи здіймати. Сабуров стримав її:

— Нехай висять на здоровля, шкоди вони нам не роблять. Як що вже так, то здіміть вашого Франца Йосифа; декому буде мозолити очи, особливо запільному начальству... Ну, я вступив на хвилку, мушу поглянути по інших сотнях...

Сказав і вийшов. Паволоцький провів полковника до дверей.

— Москвин, кажете, а Шевченка знає, — дивувалася господиня.

— Егеж... Він трохи не всього Шевченка знає на память. От, бачите яке у нас начальство.

— З таким, то можна витримати й москалів...

— Ну, не всі такі. Полковник походить з давних боярів. знає, що рід його з України виемігрував у час татарської навали, то й ставиться до українства прихильно. Український визнає себе і наш генерал, начальник дивізії.

— Як же вони йдуть завойовувати Галичину для Росії?

— Йдуть, бо мусять, служба... А хібаж галицькі українці не йдуть, або не йтимуть завойовувати Наддніпрянщину для Австрії? І ми і ви в однаково підневільному становищі...

Паволоцький нараз посумнів. Згадав, що прилучення Галичини не принесе галицьким українцям користи. Знав нетерпимість російських адміністраторів до шкіл з неросійською мовою навчання, знав, що на посади в Галичині присилати будуть найгірший елемент, що на кожному кроці буде населенню відатися. Відчув, що і самий він є частиною того величезного окупаційного механізму, співвинуватим за кривди і знущання, які будуть галичанам спричинятися. І несподівано для себе побажав розгрому тієї армії у рядах якої служив. Все одно, менше було би руїни, тай мир настав би скоріше. Похопився на цій думці: цеж зрада! Але виринула друга думка: Зрада кому?... Поневолителям слов'янських народів, що споконвіку зазіхають на їхні багацтва, без них не можуть жити, і в той же час ними погорджують. А хібаж я не належу до поневолителів? — питав сам себе. Селяни живуть родинами на кількох десятинах землі, а я? Маю стільки, що сотки родин моглоб вижити, ще й пенсію ґарну побираю від тихже поневолювачів. Лицемірю тільки, а я такий самий, як і вони.

Повставало багато дразливих, нерозрішимих питань... Заспокоював себе тим, що він один нічого не вдіє, але раз нахлинувші думки вже не оставляли його. У наміті повставали події з давної минувшини; вставали криваві різні, руїна, вдушення прояви окремости, переведені москвинами впродовж віків. Всі ті Боголюбські, Грозні, Петри Перші, Катерини й Меншикови, Бирони і Тишайші царі, в та й свої рідні Вишневецькі, Кочубеї, Кецпольські, Паци, Кочубеї. Крижанівські і Брюховецькі. І як прототипи повставали у памяти величні постаті Святослава, Мономаха, Мстислава, Романа і Данила, Кричевського, Богуна, Хмеля, Дорошенка, Орлика і Полуботка... І він ідеш шляхом тих перших, кого нарід проклинає і досі... Думав: Життя мого народу це довга низка терпінь, боротьби і протилежних крайностей. Українство має багату культуру — і немає признаного світом імени. Має тисячлітню історію — і не має держави. Свободолюбний і гуманний, мав волю тоді ще, коли европейські народи стогнали під гнетом февдалів, ніколи не посягав на волю інших народів — і сам поневолений й досі. Згідливий і людяний — і віками провадить завзяту боротьбу за своє існування. Спас Европу від навали азійських племен — і у подяку зносить погорду від тієї Европи. Багато причинився до освіти сусідів, дав їм тисячі талановитих вчених, мистців, полководців — а самий і досі стоїть позаду освічених народів. Має величезні природні багацтва — і живе у страшній нужді. Кормить хлібом пів Европи — і сам не має хліба подостатком, часто голодує. Гине у братовбичих війнах за інтереси державних народів, — а що має в подяку? Валуївське „нет і бить не может"...

Алеж кажуть, що війна ведеться за визволення. Смішно! Росія сама душить слов'янські народи, як ніяка інша держава. А Франція засліплена бажанням зреважуватися за 1871 рік... А Ірландія, а Індія? Якаж то війна за визволення? Може і за визволення, та тільки не тих народів, кого ми душимо. Заздрісно, як хтось інший менші народи душить, чомуб те душення нам не змонополізувати? Виходить, що гнобити народи можемо тільки ми, і ті, що припадково знайшлися з нами в союзі... Щож. Російського гарматного мяса вистане для всіх трьох. Також трійця зібралася! Крамарські інтереси покривають фіговим листком культури й гуманности... Краще про це не думати... Не думати...

(Дальше буде).

КОМУНІКАТ
Українсько-Американського Допомогового Комітету

1). ЧАРТЕР

Виконуючи ухвалу Українсько-Американського Допомогового Комітету з дня 20. червня ц. р. подаємо до відома нашого громадянства, що наша орґанізація одержала державний чартер. Чартер дає нам тепер можливість розвинути законну діяльність у всіх стейтах Злучених Держав в розмірах начеркнених статутом. В той спосіб перша стадія праці Допомогового Комітету закінчена — а починається друга стадія — **орґанізаційна.**

2) ЗАВДАННЯ МІСЦЕВИХ ОРҐАНІЗАЦИЙ ТА ГРОМАДЯН

Допомога жертвам війни, — коли вона має бути успішна, — вимагатиме від нас великої праці та великих матеріяльних жертв. **Ця праця і ці жертви мусять прийти від нас самих,** а це від подиноких наших парохій, відділів запомогових орґанізацій, горожанських клюбів, братств, сестрицтв, спортових дружин, хорів, аматорських кружків та поодиноких громадян, словом від кожної орґанізації та від кожної одниці, яка почуває в собі українську кров; від усіх, що не тільки словами але ділами хочуть помогти українським жертвам війни.

Памятаймо, що уряд Українсько-Американського Допомогового Комітету тільки тоді зможе виконати вложене на нього завдання, коли кожна свідома українська орґанізація та одиниця **стануть негайно членами Допомогового Комітету, бо:**

а) Цим піднесуть морально і матеріяльно силу і значіння Допомогового Комітету.

б) Цього вимагає і державна влада, щоби орґанізація з такими завданнями мала відповідне число членів та відповідні матеріяльні засоби.

Можемо тільки підчеркнути, що коли **кожна українська орґанізація та кожна свідома наша одиниця стане ЗАРАЗ членом Допомогового Комітету, то не тільки дістанемо всю можливі поміч від державних чинників, але зможемо ще в цьому році стати членами АМЕРИКАНСЬКОГО ВОЄННОГО ФОНДУ.**

Ось тому черговим **нашим завданням буде праця над негайним вступленням усіх церковних та світських орґанізацій** та свідомих громадян в члени Українсько-Американського Допомогового Комітету.

3) ЯК СТАТИ ЧЛЕНОМ У. А. Д. КОМІТЕТУ

Дійсним членом У. А. Д. Комітету може бути кожна українсько-американська церковна або світська орґанізація, яка а) зашле виповнену нижче поміщену заяву-резолюцію до Комітету; б) заплатить річну вкладку в сумі $10; в) буде принята урядом У.А.Д.К. в члени.

Спомаґаючим членом буде кожний громадянин та громадянка, котрі заявлять свою охоту стати членами-спомагаючими та заплатять річну вкладку в сумі $5. Всі грошеві посилки, заяви та резолюції треба висилати негайно на таку адресу:

UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
847 North Franklin Street, Philadelphia 23, Pa.

4) ДО ПРАЦІ!

Колиб тепер справа допомоги українським жертвам війни була припізнена — то вина за це спаде тепер на кожну нашу церковну і світську орґанізацію, на кожну одиницю нашої суспільности, які не виконають свого обовязку. Та ми глибоко переконані, що як у часі бондової кампанії наш загал світло виконав свої зобовязання супроти нашої держави, так і тепер цей загал виконає світло і це друге, гуманне завдання супроти своїх зруйнованих війною братів і сестер!

Ось тому всі, як один ставаймо негайно в ряди

Українсько-Американського Допомогового Комітету,

щоби **зараз** зорганізувати обильну допомогу нашим замученим братам!

ЗА УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ:

Д-р Володимир Ґалан, предсідник

Д-р Неоніля Пелехович-Гайворонська і Юлія Маньоська, заступниці предсідника

Евген Рогач, скарбник — **Д-р Павло Дубас,** секретар

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

Роман Слободян, Василь Шабатура, Анастазія Вагнер, Іванна Бенцаль

РАДНІ: **Марія Близнак, Андрій Мельник, Анна Настюк, Ева Піддубчишин, Марія Сталена, Ірина Тарнавська, Семен Угорчак**

ГОДУЄ АМЕРИКАНСЬКИМ ЦУКРОМ.—Ця сцена знята в одній з італійських місцевостей, визволеній американськими військами. Це вернула до своєї оселі мати з дітьми і не застала в ній нічого, бо всьо виграбили німці. Діставши першу поміч у поживі від Аліянтської Військової Управи, мати дає перший кусок цекру ссати голодній дитині.

BY-LAWS OF THE UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

ARTICLE I

Name

The name of the corporation shall be: THE UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE.

ARTICLE II

Objects

The objects of the corporation shall be to take action in providing relief in the form of food, clothing and other necessities of life for the suffering, homeless and impoverished victims of war and other disasters within and outside of Ukraine and likewise to cooperate to the fullest extent with the American Red Cross, United Nations Relief Administration as well as with other similar governmental and authorized private agencies and authorities.

ARTICLE III

Means of achieving objects

For the fulfillment of the above mentioned objects the corporation shall (a) establish working relationship by consultation and correspondence with organizations and institutions throughout the United States of America, both secular and religious, (b) issue press releases and other suitable forms of publication, (c) receive dues from members and contributions and donations from organizations and individuals and (d) in general, adopt all measures possible under present war conditions and in harmony with the war effort of the United States of America and its national policies.

ARTICLE IV

Place of Executive Offices

The corporation shall maintain an executive office at a place where it would be convenient for its officers and directors and where meetings of the Board of Directors may be held.

ARTICLE V

Members

Members shall be divided into (a) active and (b) supporting. Active members shall be those organizations and institutions which pay their yearly dues in the amount of ten dollars and signify their intention to become active members on special applications issued for that purpose and are accepted by the Executive Committee. Supporting members shall be those individuals who pay their yearly dues in the amount of five dollars.

ARTICLE VI

Rights of members

Active members shall have the right to send their representatives to the general meeting and participate in election of officers and directors.

Supporting members shall have the right to be present at the general meeting of the corporation without voting privileges.

ARTICLE VII

Executive officers and the Board of Directors

The Executive Committee shall consist of a President, two Vice-Presidents, Secretary, Treasurer and five members of the Auditing Committee.

The Board of Directors shall consist of the Executive Committee and eight directors.

Additional officers may be appointed by the Board of Directors if necessary.

ARTICLE VIII

Election of officers

Officers shall be elected by the active members at a time and place designated for the general meeting by the board of directors. For voting purposes legal active members shall be considered those, who were members for at least 30 days preceding the general meeting and who are members of good standing.

ACTIVE MEMBER

Resolution

Name of Organization ________ Place ________
________ Date ________

To the Ukrainian American Relief Committee
847 North Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

This is to certify that at the regular meeting of ________
________ held ________
1944, it was resolved to become an active member of the Ukrainian American Relief Committee.

Mr. (Mrs., Miss) ________
was duly appointed as our delegate.

____
(Name of organization)
________ Pres.
________ Sec'y

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МИШ.

З діяльности українського Народного Дому.

Піврічні збори Українського Народнього Дому при вспівучасти поважного числа членів, відбулися дня 18-го червня 1944.

Голова гр. Єванчук короткою промовою вітворив збори і прочитав програму. По відчитанню рек. секретарем протоколу з минувших зборів слідували звіти урядників.

Голова У. Н. Дому гр. Єванчук говорив загально про працю уряду за минувших 6 місяців. По нім заст. голови гр. Мих. Андрусевич апелював до членів і просив лучшої кооперації. С. Боднар, фін. секретар сказав, що вже всі менші довги сплачені, лишається лише довг в У. Н. Союзі. Василь Бартіш, скарбник, сказав, що його книжки годяться з книжками фін. секретара; Іван Каменецький, рек. секретар, просив членів менше слів, а більше діл. С. Булаківський, менаджер У. Н. Дому, здав звіт про фінансовий стан клюбу. Директори: Василь Братусь, С. Пелех і Д. Кремко кожний окремо висказувався прихильно про господарку уряду. При кінці контрольори, а то С. Медвідь, Т. Прокінчук і Д. Кремко потвердили звіти урядників і заявили, що найшли все в якнайліпшім порядку.

Присутні члени найбільше одушевлялися звітами фін. секретаря та менаджера, які виказали, що господарка уряду за минувший піврік принесла поважну суму приходу, мимо цього, що сплатили майже всі дрібніші довги, які тяжили на У. Н. Домі. Довг, який ще тяжить на Домі це довг в У. Н. Союзі. Сума довгу, на так поважне число членів і всю українську громаду взагалі майже зникаюча. Всього довгу ще лишилося $15,000, що при добрій волі і щирій праці загалу можна в якнайкоротшім часі сплатити. Урядники докладають всіх старань, аби вже раз ця українська святиня стала чиста від довгу.

Тому ось тепер уряд влаштовує два підприємства на день 26. листопада 1944. Добрі, щирі й свідомі свого завдання члени та прихильники нашої справи посторонні люди подарували на підприємство гарні і коштовні річи. Білети вже вироблені і їх розпродується. Треба тепер тільки щирого попертя справи зі сторони всього членства і всіх щирих свідомих українців, щоби заходи уряду увінчалися добрим успіхом, на що урядники числять та вже згори дякують за співпрацю.

Ів. Каменецький,
рек. секр.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПЕТЕРСОН, Н. ДЖ. — Збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64, відбудуться в суботу, 5. серпня, в год. 7:30 ввечір, при 435 Мейн Стр. Просимо всіх членів і члениць прийти на збори, бо маємо важні справи до полагодження, між іншим обговорення уладження підприємства. Довгуючих членів просимо заглянути в свої книжечки і свою належитість скоро вирівнати. — За ряд: С. Вінярський, предс.; М. Матияш, секр.

З СОВЄТСЬКОЇ ОФЕНЗИВИ.—На цій мапі бачимо, де знаходяться тепер, менш більш совєтські війська, що наступають з одного боку в напрямі на Східну Прусію, намагаючись відтяти відворот німецьким військам з Латвії та Естонії. З другого боку бачимо посування на Варшаву, столицю Польщі.

Найбільший метеорит

Дня 30. червня 1908 р. в непролазній тайзі єнісейської губернії на Сибірі, 800 км. від міста Туруханська, упав найбільший метеорит, який знає людська історія. Ніхто не видів на власні очи таємного гостя з міжпланетних просторів, бо зараз підчас упадку на землю його проглинула земля. Але про його величину можна здогадуватися на основі великого числа проявів, які він викликав у різних околицях нашої землі.

На місці упадку.

Метеорит зі страшним шумом упав на землю, звідкіля піднявся велитенський огненний стовп висоти 20 км. Пожежа випалила довкола того місця великі простори лісу. Шум від упадку було чути на 500 км. довкола. Метеорит по упадку зникнув у глибині землі і досі не вдалось його віднайти, хоча багато експедицій його шукало. Ті експедиції не можуть навіть дійти до місця упадку, бо воно лежить в далекій неприступній тайзі і до нього нема жадної дороги. Єдине, що вдалося досі зробити, це досліди місця упадку літаками. З літака видно серед густої тайги саму площу без ліса ширини на яких 10 км. Крім того головного місця, де впала найбільша частина метеориту, довкола є ще багато ямкратерів, що видно повстали наслідком зудару менших відприсків метеориту.

Тільки видно при дослідах місця упадку літаками. Але й такі досліди є дуже трудні, бо густа сибірська тайга не дозволяє літакам ані ніде осісти, ні навіть знизитися.

Цей таємний метеорит, що пірнув углиб землі, інтригує ще сьогодні геофізиків і астрономів. Щойно недавно московський астроном Астаповін зібрав вислiди різних дослідів різноманітних проявів, які спричинив упадок згаданого метеорита-велита у різних сторонах Землі.

Землетрус і повітряні хвилі.

Упадок сибірського метеориту викликав велике потрясення земної поволоки та атмосфери у різних місцях нашої Землі, де їх записали відповідні дуже прецизні прилади.

У різних місцевостях збільшився атмосферичний тиск, по якім виступила обнижка тиску повітря і так напереміну. Щойно 21 літ по упадку сибірського метеориту учений Кієф впав на думку, що дивні колихання атмосферичного тиску були у звязку з упадком метеориту. Англієць Іпль, директор геофізичної обсерваторії в Кю оголосив в 1930 р. свої досліди над атмосферичними хвилями, зареєстрованими апаратами пяти англійських стацій у хвилині упадку метеорита. Він виказав, що такі самі дивні зміни в тиску повітря виступили і в інших пунктах нашої Землі, де їх занотували відповідні апарати, як напр. в Петербурзі, Берліні, Копенгагені, Загребі, Грінічі, Батавії та Вашингтоні. Повітряна хвиля, викликана спадком метеориту, мала скорість 318 метрів на секунду. Фізико-геольогічна стація в Почдамі помітила дивне явище: там записали дві повітряні хвилі. Одна прийшла просто із Сибіру, друга 30 годин пізніше. Значить, ца друга повітряна хвиля оббігла довкола Землю і ще була настільки сильна, що її відчули вдруге у Почдамі.

Упадок метеориту викликав також потрясення землі, які записали сейсмографи, що находяться у більших містах. Землетрус, викликаний упадком сибірського метеориту, записали апарати навіть таких далеких місць як Тифліс у Кавказі і Єна.

Світляні явища.

Вночі по упадку метеориту в Европі було видно на небі сріблисті хмаринки. Небо було таке ясне, що в місті Гайдельбергу в Німеччині славний астроном М. Вольф не міг виконувати фотографій звізд. В саму північ можна було читати в околиці Чорного моря.

Гіпотеза Іпля.

Іпль поставив гіпотезу, на основі якої сибірський метеорит був малою кометою, якої хвіст складався з космічного пилу, а ядро з рою метеоритів. За його гіпотезою, коли ядро комети зударилось зі Землею на Сибірі, то її хвіст зложений з пилу, розпорошився на полудневий захід над Европу, даючи згадані світляні явища. Пил мав би находитися у вищих верствах атмосфери. На потвердження своєї гіпотези наводить Іпль факт, що в той самий майже час, коли впав сибірський метеорит, впав маленький каменистий метеорит в околиці Києва.

Колиб упала комета...

При наукових розглядах таємниці сибірського метеорита і метеоритів взагалі, насувається питання, що булоб, якби Земля зударилась з якоюсь кометою. У відповідь на це кажуть учені, що якби Земля зустрінулась з „хвостом" комети, тоді їй не загрожує ніяка небезпека. Можливо зрештою, що Земля уже нераз переходила через прозорий, зложений з ніжного космічного пилу хвіст комети.

Інакше, колиб Земля зударилась з ядром комети. Коли гіпотеза Іпля є правдою, тоді легко собі уявити, які з цього булиб наслідки для Землі, коли такий розмірно невеликий сибірський камінь-метеорит викликав на Землі так багато змін!

Два дослідники, співробітники британського музею в Лондоні обрахували, що якби сибірський метеорит упав був на 4 години 47 мінут раніше, то місцем його упадку булаб не дика, пуста сибірська тайга, а міліоновий Петербург! Ясно, що по ньому лишилась би тоді лиш гора румовища, перемішана з рештками міліонів мешканців цього великого міста. Не виключене, що і вся історія Европи виглядалаб інакше, якби згинула була в Петербурзі вся царська родина і всі ті, що організували війну в 1914 р.

ТАРЗАН, ч. 1016. Буря.

День за днем плив корабель морем, і його наповняли реви звірів.

Накінець він почав наближатися до західного берега Злучених Держав. Ферет діставав багато вісток бездротним телеграфом.

„Я дістану сто тисяч", він мріяв, як доручу цілого Тарзана".

Але тої ночі зірвалася люта буря.